

گروه اقتصادی: مثبت شدن رشد اقتصادی، مثبت شدن نرخ رشد تشکیل سرمایه در زمستان و غیرنفتی شدن رشد در نیمه دوم سال گذشته گویای آن است که اقتصاد ایران در حال گذار از شرایط رکود تورمی دهه ۹۰ و در آستانه ورود به دروازه رشد است. به گزارش «وطن‌امروز»، بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، رشد اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۰ با ثبت رقم ۴٫۳ درصد برای دومین سال پیاپی مثبت شد. رشد اقتصادی سال ۱۳۹۹ به میزان یک درصد گزارش شده بود. مطابق این گزارش، رشد اقتصادی بدون نفت نیز سال ۱۴۰۰ معادل ۳٫۵ درصد گزارش شد که نسبت به سال قبل از آن ۳٫۲ واحد بیشتر بود. چند روز پس از گزارش مرکز آمار از مثبت شدن رشد اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۰، بانک مرکزی نیز با انتشار گزارشی بر این گزاره مهر تأیید زد. بانک مرکزی گزارشی تحولات بخش واقعی اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۰ را منتشر کرد که در این گزارش وضعیت رشد بخش‌های مختلف اقتصاد کشور در سال گذشته تشریح شده است.

رشد اقتصادی به روایت آمار

بر اساس اعلام بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۰ با نفت و بدون نفت به ترتیب معادل ۴٫۴ و ۳٫۹ درصد افزایش یافته است. بانک مرکزی در گزارش خود بر این نکته تصریح کرده که تحقق رشد اقتصادی ۴٫۴ درصدی سال ۱۴۰۰ در امتداد رشد اقتصادی ۴٫۱ درصدی سال ۱۳۹۹، حکایت از روند رو به بهبود فعالیت‌های اقتصادی در کشور به‌رغم تداوم تحریم‌های اقتصادی دارد.

واکنش‌های عمومی و رها شدن کسب‌وکارها

نکته جالب توجه گزارش بانک مرکزی از وضعیت رشد اقتصاد کشور در سال گذشته، تغییر محسوس روند اقتصاد کشور از نیمه سال است. ۲ تفاوت عمده در روند اقتصاد کشور از نیمه سال گذشته به این سو مشاهده می‌شود. تغییر اول، رو به رشد شدن اقتصاد کشور و فاصله گرفتن از وضعیت رکود است. با توجه به آنچه در گزارش بانک مرکزی به آن اشاره شده، اقدام دولت سیزدهم در واکنش‌های عمومی و رها شدن کسب‌وکارها از قرنطینه‌ها نقش موثری در رشد اقتصاد کشور در سال گذشته ایفا کرده است. این در حالی است که در آغاز به کار دولت سیزدهم آمار روزانه فوتی‌های کرونا از مرز ۷۰۰ نفر و مبتلایان از مرز ۵۰ هزار نفر عبور کرده و چشم‌انداز تاریکی را برای اقتصاد کشور بر اثر تعطیلی‌های اجباری ترسیم کرده بود.

وجه تمایز دیگر اقتصاد کشور در نیمه اول و دوم سال گذشته، سهم زیاد نفت از رشد نیمه اول و سهم ناچیز آن در نیمه دوم است. بر اساس اعلام بانک مرکزی، بخش نفت و گاز در بهار سال گذشته رشد ۳۶٫۶ درصدی داشته در حالی که این روند در فصول بعد به مرور کاهش یافته است. غیرنفتی شدن رشد اقتصادی در نیمه دوم را علاوه بر این می‌توان از روند رشد تولید ناخالص داخلی کشور بویژه بخش غیرنفتی آن دریافت. (نمودار یک)

پیش‌تاز رشد

بررسی رشد اجزای مختلف اقتصاد کشور حاکی از آن است که بخش نفت و گاز با ۱۰٫۱ درصد رشد، بیشترین نرخ رشد را از آن خود کرده است. پس از آن، بخش خدمات با ۶٫۵ درصد و صنایع و معادن با ۱٫۱ درصد در رتبه‌های بعدی از منظر نرخ رشد قرار دارند. در این میان تنها بخش کشاورزی بوده که با کاهش ۲٫۶ درصدی مواجه شده است. با توجه به فصلی بودن فعالیت بخش کشاورزی و اینکه عمده تولیدات بخش کشاورزی در بهار و تابستان به بار نشسته و در نیمه دوم دچار افول تولیدات می‌شود، نقش پررنگ دولت قبل در منفی شدن نرخ رشد بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۰ را می‌توان دریافت. افت تولیدات بخش کشاورزی بویژه گندم و دیگر

محصولات وابسته به خرید تضمینی، به دلیل تعیین نرخ پایین برای خرید تضمینی از سوی دولت گذشته، از مصادیق نقش دولت قبل در عقب‌گرد بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۰ است. نمونه آشکار این موضوع را می‌توان در کاهش تولید گندم در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۹۹

بانک مرکزی از رشد ۴٫۴ درصدی اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ خبر داد

چشم‌انداز عبور از رکود

فروکش کردن آسیب‌های کرونا، افزایش درآمدهای نفتی و اصلاح سیاست‌های پولی و مالی از اصلی‌ترین عوامل رشد اقتصادی سال گذشته است

شدن رشد اقتصاد کشور در سالی با بحران‌های متعدد اقتصادی به ارث رسیده از دولت قبل، مثبت شدن نرخ رشد تشکیل سرمایه در زمستان، غیرنفتی شدن رشد در نیمه دوم و بسیاری عوامل دیگر، نشانه‌هایی هستند که از تداوم و حتی بهبود روند رشد اقتصاد کشور در سال‌های پیش رو حکایت دارند.

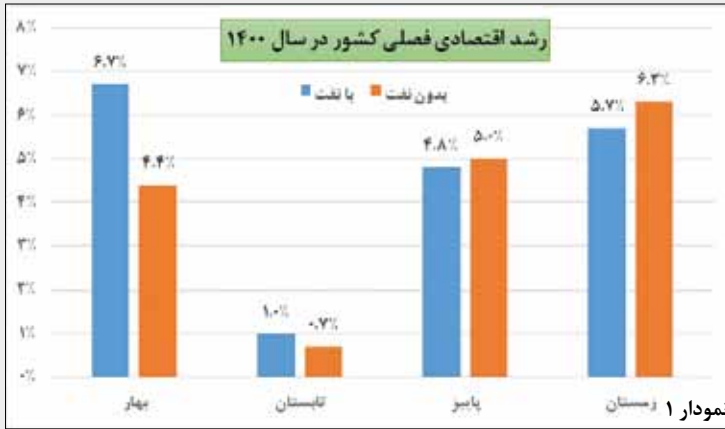
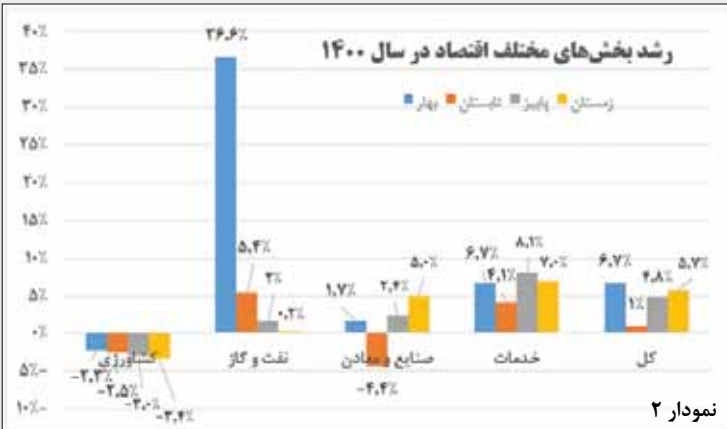
مؤلفه‌های رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۰

بررسی عملکرد رشد اقتصادی بر حسب گروه فعالیت‌های اقتصادی در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد رشد ارزش افزوده گروه‌های «خدمات»، «نفت و گاز»، «صنایع و معادن» و «کشاورزی» در این سال به ترتیب معادل ۶٫۵، ۱۰٫۱، ۱۰٫۱ و ۲٫۶- درصد بود که به ترتیب از سهمی معادل ۳۰٫۸، ۰٫۳، ۰٫۳ و ۰٫۳- واحد درصد در رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ برخوردار بوده‌اند. رشد ۶٫۵ درصدی ارزش افزوده گروه «خدمات» در سال ۱۴۰۰ عمدتاً متأثر از تحولات بخش‌های «اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی»، «حمل و نقل و انبارداری»، «اطلاعات و ارتباطات»، «بهداشت و مددکاری اجتماعی»، «آموزش» و «عمده فروشی، خریدفروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری» به ترتیب با سهم ۰٫۶، ۰٫۵، ۰٫۴ و ۰٫۴ واحد درصد از رشد تولید ناخالص داخلی بوده است. همچنین در این سال بخش‌های خدماتی از جمله «فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا»، «فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی» و «هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی» از بهبود قابل ملاحظه عملکرد ارزش افزوده به ترتیب معادل ۲۸٫۲، ۱۵٫۸ و ۱۴٫۶ درصد نسبت به سال قبل از آن برخوردار بودند که نشان می‌دهد با اقدامات مناسب انجام‌شده در زمینه پوشش گسترده واکنش‌های عمومی و نیز ابتکارات بخش خصوصی در به‌کارگیری ظرفیت‌های اینترنیتی، تبعات منفی بحران کرونا بر حوزه فعالیت‌های بخش خدمات تا حد زیادی مرتفع شده است. افزایش قابل ملاحظه ارزش افزوده گروه نفت نیز در سال ۱۴۰۰ عمدتاً ناشی از افزایش تولید و صادرات نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی نسبت به سال قبل از آن است. در سال مورد گزارش ارزش افزوده بخش «صنعت» به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ از افزایش ۳٫۳ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ برخوردار بود؛ به طور مشخص در این بخش رشد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی ۱۰۰ کارکن و بیشتر - با اختصاص سهم حدود ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت- نسبت به سال ۱۳۹۹ معادل ۳۰٫۱ درصد بود. بررسی عملکرد رشد شاخص مزبور به تفکیک رشته فعالیت‌های صنعتی (بر حسب کدهای ISIC دو رقمی) نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۰ از مجموع ۲۴ گروه اصلی، ۲۰ گروه (با ضریب اهمیت ۸۷٫۶ درصدی از شاخص کل) از رشد مثبت تولید برخوردار بوده‌اند؛ از جمله صنایعی که بیشترین سهم را در رشد محقق‌شده این سال داشته‌اند، می‌توان به «صنایع تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی»، «صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی» و «صنایع تولید مواد غذایی» اشاره کرد؛ در مقابل رشد شاخص تولید ۴ گروه صنعتی نسبت به سال قبل از آن منفی بوده است.

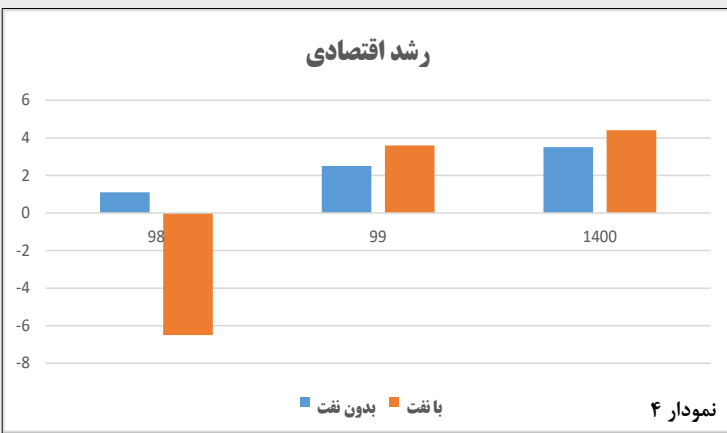
آن منفی بوده است. برآورد حاصل از تولید ناخالص داخلی بر حسب اقلام هزینه نهایی در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد «هزینه‌های مصرف نهایی بخش خصوصی» و «هزینه‌های مصرف نهایی بخش دولتی» به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ به ترتیب از نرخ‌های رشد ۳٫۹ و ۸٫۳ درصدی نسبت به سال قبل از آن برخوردار بوده‌اند. در این سال عملکرد «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص» نسبت به سال ۱۳۹۹ بدون تغییر بوده است. این امر حاصل رشد عملکرد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در بخش «ماشین‌آلات» و «ساخت‌وساز» به ترتیب معادل ۱۲٫۵ و ۷٫۱ درصد بوده است. لازم به ذکر است رشد عملکرد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در بخش «ماشین‌آلات» در تمام فصول سال ۱۴۰۰ مثبت بوده و به ترتیب معادل ۲۳٫۹، ۲۲٫۹، ۱۱٫۶ و ۱۵٫۱ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن محقق شده است.

اقتصاد کشور به دلیل عدم سرمایه‌گذاری، ظرفیت رشد را از دست داد. از همین رو بخش تشکیل سرمایه در میان اقلام هزینه‌ای اهمیت فراتر از دیگر بخش‌ها دارد. همان‌طور که در گزارش بانک مرکزی آمده، نرخ تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در سه فصل ابتدایی سال گذشته منفی بوده و در نهایت در فصل چهارم رشد مثبت و البته قابل توجهی داشته است. هرچند در نهایت متوسط رشد تشکیل سرمایه در سال گذشته صفر بود اما تغییر مسیر این شاخص از روند نزولی به مسیر رو به رشد، نوید بازگشت اقتصاد به مسیر سرمایه‌گذاری و رونق هرچه بیشتر را می‌دهد. (نمودار ۲)

بخش نفت و گاز با ۱۰٫۱ درصد رشد، بیشترین نرخ رشد را از آن خود کرده است. پس از آن، بخش خدمات با ۶٫۵ درصد و صنایع و معادن ۱٫۱ درصد در رتبه‌های بعد از منظر نرخ رشد قرار دارند

سهم فعالیت‌های اقتصادی در رشد تولید ناخالص داخلی - واحد درصد			
گروه کسب‌وکار	۱۴۰۰		۱۳۹۹
	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم
گروه کشاورزی	-۲/۲	-۱/۵	-۲/۴
گروه نفت	۲/۶	۱/۴	۱/۷
گروه صنایع و معادن	۱/۷	-۱/۰	۱/۷
استخراج معادن	۰/۰	۰/۰	۰/۰
صنعت	۱/۰	-۱/۲	۱/۰
تأمین برق، گاز، بخار و تهریه هوا	-۱/۲	-۱/۰	-۱/۲
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۰/۰	۰/۰	۰/۰
ساخت‌وساز	۱/۳	-۱/۶	-۱/۳
گروه خدمات	۳/۶	۲/۴	۲/۵
عمده فروشی و خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۰/۴	۰/۶	۰/۶
حمل و نقل و انبارداری	۰/۶	۰/۲	۰/۸
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۰/۶	۰/۱	۰/۱
اطلاعات و ارتباطات	۰/۵	۰/۳	۰/۵
فعالیت‌های مالی و بیمه	-۰/۱	۰/۲	-۰/۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۰/۴	۰/۱	۰/۱
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۰/۲	۰/۱	۰/۲
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۰/۰	۰/۰	۰/۰
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	-۰/۸	۰/۶	-۰/۸
آموزش	-۰/۲	۰/۲	۰/۲
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۰/۰	۰/۲	۰/۲
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۰/۱	۰/۱	۰/۱
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (درصد)	۴/۴	۵/۷	۴/۸

این مسیر تنها متعلق به شماست.
 اینترنتی "کاملاً" اختصاصی برای کسب‌وکار شما

رسپینا

بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده پهنای باند اختصاصی به سازمان‌ها در ایران

www.respina.net

تلفن: ۰۲۱-۹۲۰۰۰۰۰۰

@respinaofficial